

Βακτηριαιμίες, Βακτηριαιμία-συνδεόμενη με καθετήρες

Ελένη Πρίφτη

Βιοπαθολόγος-κλινική μικροβιολόγος
Διευθύντρια Μικροβιολογικού Τμήματος Γ.Ν.Α
«Αλεξάνδρα»

Εισαγωγή

Η ανίχνευση βακτηριαιμίας ή μυκηταιμίας αποτελεί την πλέον σημαντική εξέταση που εκτελεί ένα μικροβιολογικό εργαστήριο διότι:

- Θέτει την εργαστηριακή διάγνωση της σήψης
- Συμβάλλει στην επιλογή του κατάλληλου αντιβιοτικού
- Βοηθά στην μείωση της θνητότητας

Ορισμοί (I)

- **Βακτηραιμία ή μυκηταιμία** ορίζεται η παρουσία ζώντων βακτηρίων ή μυκήτων στην κυκλοφορία του αίματος
- **Σύνδρομο συστηματικής φλεγμονώδους απάντησης** (Systemic Inflammatory Response Syndrome-SIRS) είναι η απάντηση του ξενιστή σε λοιμώδεις ή μη παράγοντες (τραύμα, έγκαυμα κ.λπ.) και χαρακτηρίζεται από την παρουσία 2 ή περισσότερων από τα ευρήματα:
 - Θερμοκρασία $>38^{\circ}\text{C}$ ή $<36^{\circ}\text{C}$
 - Ταχυκαρδία >90 σφίξεις /min
 - Ταχύπνοια >20 αναπνοές/min ή $\text{paCO}_2 < 4,3$ KPa
 - Λευκά αιμοσφαίρια στο περιφερικό αίμα $>12.000/\mu\text{l}$ ή $<4.000/\mu\text{l}$ ή $>10\%$ άωρες μορφές

Ορισμοί (II)

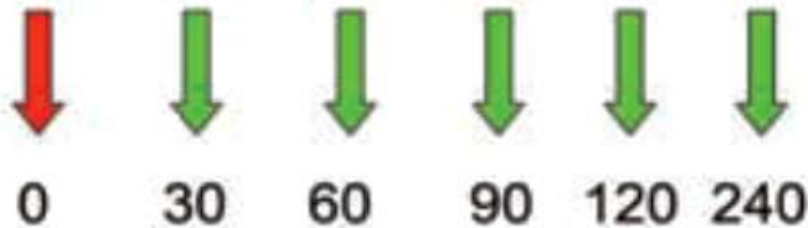
- **Σήψη** ορίζεται το SIRS που με θετικές αιμοκαλλιέργειες αποδεικνύεται ότι οφείλεται σε λοίμωξη
- **Σοβαρή σήψη** είναι η σήψη που συνοδεύεται από οργανική δυσλειτουργία τουλάχιστον ενός οργάνου
- **Σηπτικό shock** είναι η βαριά σήψη που συνοδεύεται από βαριά υπόταση (<60 mmHg) παρά την χορήγηση υγρών ή/και αγγειοδραστικών παραγόντων
- **Πολλαπλή οργανική δυσλειτουργία** με αποτέλεσμα την αδυναμία διατήρησης της ομοιόστασης σε οξέως πάσχοντα ασθενή μετά από σοβαρή σήψη ή σηπτικό shock

Διάκριση βακτηριαιμιών

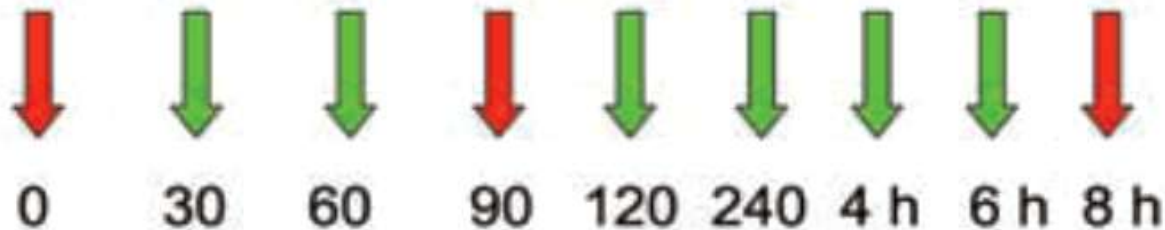
- Ανάλογα με την προέλευση του μικροοργανισμού
 - Νοσοκομειακή
 - Εξωνοσοκομειακή
- Ανάλογα με την εντόπιση εστίας λοίμωξης
 - Πρωτοπαθής
 - Βακτηριαιμία συνδεδεμένη με ενδαγγειακούς καθετήρες
 - Δευτεροπαθής: εντοπισμός εστία λοίμωξης (πνευμονία, πυελονεφρίτιδα κ.λπ)
- Ανάλογα με την διάρκεια
 - Παροδική
 - Μετά εργασίες στα δόντια, χειρισμούς σε περιοχές με χλωρίδα
 - Περιοδική
 - Διαλείπουσα απόφραξη του ουροποιητικού συστήματος και των χοληφόρων, ενδοκοιλιακό απόστημα που δεν έχει παροχετευτεί
 - Συνεχής
 - Ενδαγγειακές λοιμώξεις (ενδοκαρδίτιδα, θρομβοφλεβίτιδα), πρώτες εβδομάδες τυφοειδούς πυρετού και στη βρουκέλλωση

Σχηματική απεικόνιση βακτηραιμίας ανάλογα με την διάρκεια

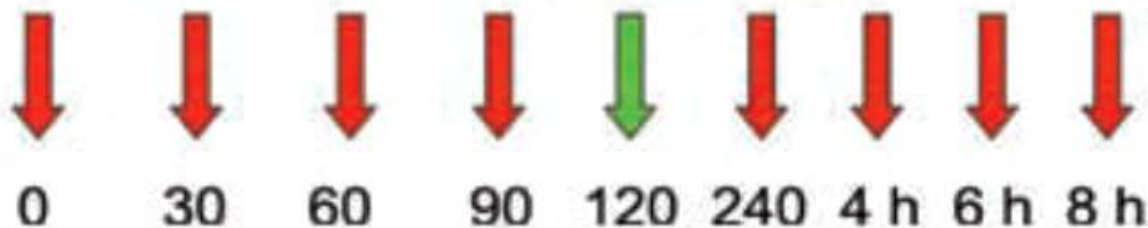
Transient bacteremia → tooth brushing, biopsy

Intermittent bacteremia → abscess

Persistent/sustained bacteremia → intravascular

Επιδημιολογία

Στατιστικά δεδομένα από τις ΗΠΑ δείχνουν ότι:

- Οι βακτηριαιμίες αποτελούν την 10η αιτία θανάτου
- Οι νοσοκομειακές βακτηριαιμίες ξεπερνούν το 50% του συνόλου
- Συχνότερη αιτία νοσοκομειακής νοσηρότητας και θνητότητας
 - Η επίπτωση των νοσοκομειακών βακτηριαιμιών υπολογίζεται σε 250.000 περιπτώσεις /έτος
 - Η θνητότητα κυμαίνεται από 16% έως 50%
 - Στους ασθενείς των μονάδων εντατικής θεραπείας υπολογίζεται περίπου στο 35%
 - Στην Ευρωπαϊκή μελέτη SOAP για όλους τους ασθενείς με σήψη ανέρχεται στο 36%

Προδιαθεσικοί παράγοντες

- **Υποκείμενες χρόνιες νόσοι** (κακοήθειες, διαβήτης, εκκολπωματίτις, χολοκυστίτις, αλκοολισμός)
- **Ακραίες ηλικίες** (ηλικιωμένοι άνδρες, νεογνά, βρέφη, παιδιά)
- Θεραπεία με **κυτταροτοξικά ή στεροειδή**
- **Νοσηλεία σε νοσοκομείο**
 - Τμήμα νοσηλείας
 - Διάρκεια νοσηλείας
- Παρουσία **ουροκαθετήρα**
- Παρουσία **κεντρικών αγγειακών καθετήρων**
- Ολική **παρεντερική διατροφή**

Πηγή βακτηρίων

Η εστία λοίμωξης στην δευτεροπαθή βακτηριαμία εντοπίζεται στο:

- Κατώτερο αναπνευστικό σύστημα
- Ανώτερο ουροποιητικό σύστημα
- Γαστρεντερικό σύστημα
- Οστά και αρθρώσεις
- Δέρμα και μαλακά μέρη

Αίτια βακτηριαμίας

Συχνότερα αίτια βακτηριαμίας

- Gram-θετικά βακτήρια
 - *S. aureus*
 - CoNS
 - *Enterococci spp*
- Gram-αρνητικά βακτήρια
 - *E. coli*
 - *K. pneumoniae*
 - *P. aeruginosa*
 - *Acinetobacter spp*
- Μύκητες
 - *Candida spp*
- Αναερόβια βακτήρια
- Πολυμικροβιακά

Συνήθη αίτια κατά ομάδες ασθενών

- **Ανοσοεπαρκείς ενήλικες**

E. coli, S. pneumoniae, S. aureus, άλλα εντεροβακτηριακά, N. meningitidis, β-haemolytic streptococci

- **Νοσοκομειακοί ασθενείς**

CoNS, E. coli, S. aureus, άλλα εντεροβακτηριακά, P. aeruginosa, Enterococci

- **Παιδιά**

S. pneumoniae, N. meningitidis, S. aureus, E. coli

- **Νεογνά**

GBS, CoNS, E. coli, Candida spp.

Εργαστηριακή διάγνωση

- Καλλιέργεια αίματος
- Μη καλλιεργητικές μέθοδοι
 - Limulus test
 - Μοριακές τεχνικές
 - LightCycler PCR (SeptiFast Test)
 - In situ hybridization
 - MALDI-TOF mass spectrometry
 - DNA probes

Συλλογή δείγματος αιμοκαλλιέργειας

- Συνιστώμενος όγκος αίματος
- Χρόνος λήψης και αριθμός αιμοκαλλιιεργειών
- Αντισηψία δέρματος και φλεβοκέντηση

Όγκος αίματος

Ηλικία-Βάρος	Συνολικός όγκος αίματος	Αριθμός φιαλών
Νεογνά-1 έτος (<4 kg)	0,5-1,5 ml/φιάλη	1 φιάλη με μία φλεβοκέντηση
Παιδιά 1-6 ετών	1-6 ml (1ml/έτος)	2 φλεβοκεντήσεις, 1 φιάλη κάθε φορά
Παιδιά 14-36 kg	10-20 ml	Λαμβάνεται σε 2 αιμοκαλλιέργειες
Ενήλικες ή παιδιά >36 kg	30-40 ml (τουλάχιστον 20-30 ml)	Λαμβάνεται σε 2 αιμοκαλλιέργειες

Χρόνος λήψης αιμοκαλλιεργείων

- Βασικός παράγοντας για τον χρόνο συλλογής του αίματος είναι η **γενική κατάσταση** του ασθενούς και πόσο μπορεί να καθυστερήσει η έναρξη της αγωγής
- Καταλληλότερος χρόνος για την λήψη είναι **πριν ή κατά την άνοδο του πυρετού**

Τα μικρόβια σε μη συνεχή βακτηριαιμία εισέρχονται στην κυκλοφορία 30 λεπτά έως 1 ώρα πριν την κορύφωση του πυρετού και την εμφάνιση του ρίγους

Αριθμός αιμοκαλλιεργείων και ανίχνευση βακτηριαμίας

- Με 2 ζεύγη επιτυγχάνεται ανάπτυξη σε 82-90 % των περιπτώσεων
- Με 3 σε 96-98% των περιπτώσεων
- Με 4 σε άνω του 99% των περιπτώσεων
 - Ένα ζεύγος δεν ενδείκνυται για ενήλικες διότι η ευαισθησία είναι χαμηλή (73%) και δεν μπορεί να αξιολογηθεί η ανάπτυξη μικροβίων της χλωρίδας

Αριθμός και χρόνος λήψης αιμοκαλλιεργείων

- Σε **οξεία σήψη** ή καταστάσεις που χρειάζεται άμεση χορήγηση αντιβιοτικών λαμβάνονται **2-3 καλλιέργειες** αίματος με τον μέγιστο όγκο, **ταυτόχρονα ή με διαφορά λίγων λεπτών** με διαφορετικές φλεβοκεντήσεις πριν την αγωγή
- Σε **κλινικά σταθερό ασθενή** ο οποίος ερευνάται για πυρετό άγνωστης αιτιολογίας, υποξεία βακτηριδιακή ενδοκαρδίτιδα ή συνεχή βακτηριαιμία ή μυκηταιμία άλλης αιτιολογίας, λαμβάνονται **3-4 ζεύγη** αιμοκαλλιεργείων (σε μεσοδιάστημα 4-6 ωρών) με τον μέγιστο όγκο μέσα σε **24 ώρες**
- Εάν ήδη λαμβάνει **αντιμικροβιακή αγωγή** η συλλογή γίνεται όταν τα φάρμακα στην κυκλοφορία βρίσκονται στην μικρότερη συγκέντρωση, δηλαδή **λίγο πριν την επόμενη δόση**

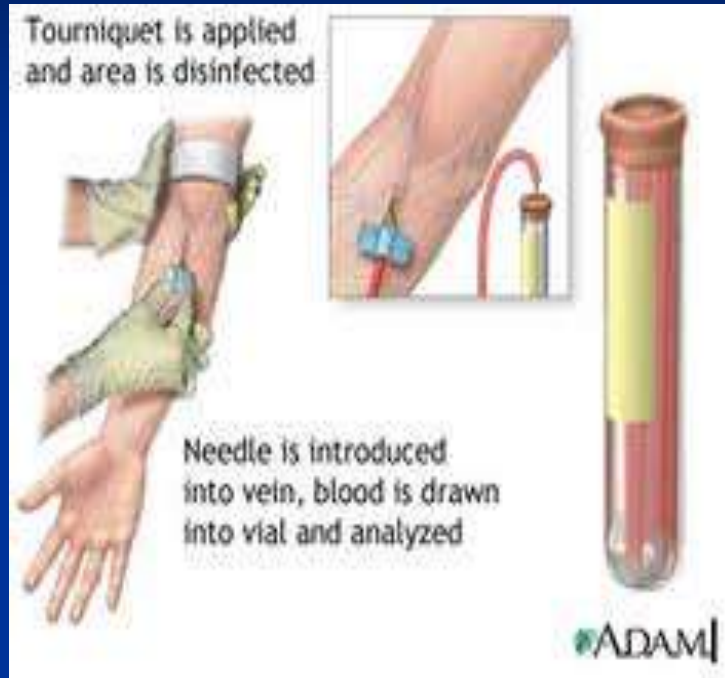
Αντισηψία δέρματος

- Το δέρμα (σε περιοχή περίπου 5 cm) καθαρίζεται με 70% **ισοπροπυλική ή αιθυλική αλκοόλη** και αφήνεται να στεγνώσει (για 30-60 sec)
- Ακολούθως απλώνεται διάλυμα 0,5-2% **χλωρεξιδίνης σε ισοπροπυλική αλκοόλη ή βάμμα ιωδίου**, κάνοντας ομόκεντρους κύκλους γύρω από το σημείο της αιμοληψίας και αφήνεται για 1 min
- Χρησιμοποιούνται επίσης ιωδοφόρα π.χ. povidone iodine, αλλά χρειάζονται περισσότερο χρόνο (2 min) για να στεγνώσουν
- Στα παιδιά αποφεύγεται το στάδιο με το ιώδιο και επαναλαμβάνεται 2 επιπλέον φορές ο καθαρισμός με 70% **ισοπροπυλική ή αιθυλική αλκοόλη**
- Το πώμα της φιάλης καθαρίζεται με 70% **αλκοόλη** και αφήνεται να στεγνώσει (1min)
 - Το ιώδιο δεν χρησιμοποιείται για καθαρισμό των φιαλών, εκτός εάν υπάρχουν επιμολύνσεις με βακίλους ή μύκητες

Συλλογή αίματος

- Για κάθε καλλιέργεια επιλέγεται διαφορετικό σημείο λήψης και εάν πρέπει να γίνει στο ίδιο σημείο ακολουθεί δεύτερη φλεβοκέντηση
- Δεν λαμβάνεται αίμα από φλέβα στην οποία ταυτόχρονα χορηγείται IV διάλυμα
- Ο αιμολήπτης φορά γάντια και για μεγαλύτερη ασφάλεια χρησιμοποιούνται συσκευές με προστατευμένη βελόνα και κλειστά συστήματα
- Εάν χρησιμοποιηθεί βελόνα για την λήψη, με την ίδια εμβολιάζονται και οι φιάλες (single-needle method)
- Ενοφθαλμίζεται πρώτα η αερόβιος φιάλη και ακολούθως η αναερόβιος
- Εάν υπάρχει δυσκολία στην λήψη και ο ασθενής φέρει αγγειακό καθετήρα, μία καλλιέργεια μπορεί να ληφθεί από αυτόν αλλά απαιτείται δεύτερη από περιφερικό αγγείο
- Η λήψη από καθετήρα γίνεται από το hub αφού καθαριστεί 2 φορές με 70% αλκοόλη και στεγνώσει (1min). Τα πρώτα 3 ml (ή 0,2 ml σε παιδιά) απορρίπτονται και με άλλη σύριγγα λαμβάνεται το αίμα για καλλιέργεια

Λήψη αίματος για καλλιέργεια

Collecting blood cultures

- Use a multi-sample collection set
- Direct collection
 - no syringe needed

Η χρήση κλειστών συστημάτων και η συλλογή του αίματος κατευθείαν στη φιάλη αποτελεί τον ασφαλέστερο τρόπο

Υλικά

- Διατίθενται στο εμπόριο έτοιμες φιάλες κατάλληλες για καλλιέργεια αερόβιων ή αναερόβιων μικροβίων, μυκήτων και μυκοβακτηριδίων
- Ποικίλουν ως προς:
 - Την βασική σύνθεση (soybean-casein digest και/ή brain-heart infusion broth)
 - Τα συμπληρωματικά συστατικά
 - Τα αντιπηκτικά
 - Την σύσταση του αέρα μέσα στην φιάλη
 - Τους παράγοντες που αδρανοποιούν τα αντιβιοτικά
 - Τον όγκο του ζωμού

Αναλογία αίματος:ζωμού

Πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 1:5-1:10

- Με την αραίωση εξουδετερώνονται συστατικά του ανθρώπινου αίματος με αντιμικροβιακή δράση (λευκοκύτταρα, συμπλήρωμα και λυσοζύμη)
- Αραιώνονται τα τυχόν υπάρχοντα αντιβιοτικά

Αντιπηκτικά

- Αντιπηκτικά προστίθενται επειδή η ανάπτυξη των μικροβίων μειώνεται όταν το αίμα πήξει
- Συνήθως χρησιμοποιείται **sodium polyanetholsulfonate (SPS)** σε συγκέντρωση από 0,025% έως 0,05%
 - Αναστέλλει λυσοζύμη, συμπλήρωμα, φαγοκυττάρωση και αντιβιοτικά (κυρίως αμινογλυκοσίδες)
 - Αναστέλλει και την ανάπτυξη ορισμένων μικροβίων όπως *Neisseria spp.*, *Peptostreptococcus anaerobius*, *Streptobacillus moniliformis*, *Francisella tularensis*, *Gardnerella vaginalis* και *Mycoplasma hominis*
- Η αναστολή του SPS περιορίζεται με προσθήκη ζελατίνης 1% στο ζωμό

Εξουδετέρωση αντιβιοτικών

- Έχουν χρησιμοποιηθεί
 - β-λακταμάσες
 - Ρητίνες
 - Ενεργός άνθρακας
- Τα αποτελέσματα είναι καλύτερα στην απομόνωση μυκήτων και σταφυλόκοκκων

Επώαση

Ατμόσφαιρα επώασης

- Οι **αερόβιες φιάλες** περιέχουν αέρα με διάφορες συγκεντρώσεις CO_2
 - Είναι κατάλληλες για αερόβια και δυνητικά αναερόβια μικρόβια
- Οι **αναερόβιες φιάλες** περιέχουν CO_2 και άζωτο, όχι οξυγόνο
 - Ευνοούν την ανάπτυξη των αυστηρά αναερόβιων και των δυνητικά αναεροβίων μικροβίων

Ανάδευση

- Αυξάνει την ανάπτυξη και την ταχύτητα ανίχνευσης των **αερόβιων μικροβίων**, όχι όμως των αναερόβιων και των μυκοβακτηριδίων
 - Όλα τα αυτόματα μηχανήματα διαθέτουν σύστημα ανακίνησης των φιαλών

Μη αυτοματοποιημένα συστήματα αιμοκαλλιεργείων

- Ο παλαιότερος τρόπος
 - Χωρίς ιδιαίτερο εξοπλισμό
 - Επιλέγονται 2 διαφορετικοί ζωμοί για την αερόβια και αναερόβια φιάλη
 - Ανακαλλιέργειες σε στερεά θρεπτικά υλικά γίνονται την 2η, 3η και την 7η ημέρα επώασης ή όταν παρατηρηθούν σημεία ανάπτυξης μικροβίων όπως αιμόλυση, θολερότητα, παραγωγή αερίου, θρόμβος, υμένιο ή ορατές αποικίες
- Φιάλες με ειδικό σχεδιασμό
 - Τύπου **Castaneda** με διφασικό υλικό, άγαρ σε μία επιφάνεια και ζωμό
 - Φιάλες που φέρουν στο πώμα συσκευή με την οποία άμεσα ανιχνεύεται η παραγωγή αερίου (Signal-Oxoid)
- Το σύστημα **Isolator** (Wampole Lab)
 - Δεν έχει ζωμό
 - Βασίζεται στην λύση-φυγοκέντρωση του αίματος
 - Χρησιμοποιείται με καλά αποτελέσματα για την απομόνωση μυκήτων (βλαστομυκήτων, δίμορφων), μυκοβακτηριδίων και *Bartonella* spp.

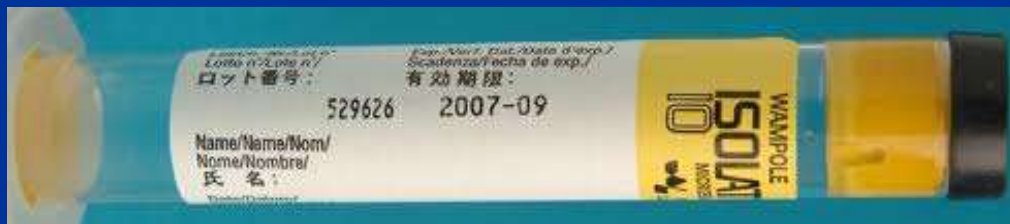
Φιάλες αιμοκαλλιεργείων

Φιάλες τύπου Castaneda

Φιάλες Signal

Σύστημα Isolator

Φιάλες αυτόματων συστημάτων

BACTEC
(Becton Dickinson)

Bact/Alert
(Biomérieux)

Αυτόματα συστήματα επώασης

BACTEC
(Becton Dickinson)

Bact/Alert
(Biomerieux)

Λειτουργία αυτόματων συστημάτων

- Η λειτουργία τους στηρίζεται στην παραγωγή CO_2 από τα αναπτυσσόμενα μικρόβια, που μετράται φθοριομετρικά ή χρωματομετρικά, ανάλογα με τον ανιχνευτή που χρησιμοποιεί η κάθε εταιρεία στις φιάλες της
- Η παραγωγή φθορισμού ή η αλλαγή χρώματος μεταφράζεται σε ηλεκτρονικό υπολογιστή και ακολουθεί ηχητικό ή/και οπτικό σήμα
- Επώαση 5 ημέρες για αερόβιες και αναερόβιες φιάλες, 10 ημέρες για μύκητες και τουλάχιστον 4 εβδομάδες για μυκοβακτηρίδια

Πλεονεκτήματα αυτόματων συστημάτων

- Ταχύτερη ανάπτυξη
- Συνεχής παρακολούθηση
- Μείωση επιμολύνσεων
- Μείωση φόρτου εργασίας
- Καταγραφή καμπύλης ανάπτυξης του μικροβίου σε συνάρτηση με τον χρόνο και υπολογισμός του χρόνου θετικοποίησης
- Στατιστική επεξεργασία των αποτελεσμάτων

Είδος φιάλης	Βασική σύνθεση	Συμπληρωματικοί παράγοντες	Αναπτυσσόμενα βακτήρια
Αερόβιων μικροβίων	Soybean-casein digest broth ή Brain heart infusion	Yeast extract, Αμινοξέα, SPS, Ρητίνες ή Ενεργός άνθρακας, Βιταμίνες	Αερόβια Δυνητικά αναερόβια Βλαστομύκητες
Αναερόβιων μικροβίων	Soybean-casein digest broth ή Brain heart infusion	Yeast extract, Αμινοξέα, SPS, Ρητίνες ή Ενεργός άνθρακας, Γλυκόζη, Sodium citrate, Βιταμίνες	Δυνητικά αναερόβια Αυστηρά αναερόβια
Παιδιατρική φιάλη	Soybean-casein digest broth ή Brain heart infusion	Yeast extract, Animal tissue digest, Δεξτρόζη, Σακχαρόζη, Αιμίνη, Μεναδιόνη, SPS, Βιταμίνη Β6, Ρητίνες ή Ενεργός άνθρακας	Αερόβια Δυνητικά αναερόβια Βλαστομύκητες
Μυκήτων	Brain heart infusion broth, Soybean-casein digest broth	Yeast extract, SPS, citrate, Δεξτρόζη, Σακχαρόζη, Ινοσιτόλη, Chl, Tob	Βλαστομύκητες Υφομύκητες
Μυκοβακτηριδίων	7H9 Middlebrook broth base, Brain heart infusion	Casein hydrolysate, Supplement H, Ινοσιτόλη, Γλυκερόλη, Βιταμίνη Β6	Μυκοβακτηρίδια Βλαστομύκητες Υφομύκητες <i>H. capsulatum</i> <i>N. asteroides</i> Αερόβια

Χειρισμός αιμοκαλλιέργειας που δίδει θετικό σήμα

- **Νωπό και με Gram χρώση παρασκευάσματα** και σε θετικό αποτέλεσμα ενημερώνεται επειγόντως ο κλινικός ιατρός
- **Ανακαλλιέργεια** σε προεπιλεγμένα στερεά θρεπτικά υλικά και με βάση την μικροσκοπική εξέταση, την κλινική εικόνα και τα αναμενόμενα παθογόνα προστίθενται και άλλα
- **Άμεσο αντιβιογράμμα** με τη μέθοδο της διάχυσης των δίσκων από τον ζωμό της φιάλης
- Ακολουθεί **ταυτοποίηση** του απομονωθέντος στελέχους, **επανάληψη του αντιβιογράμματος** (εάν χρειάζεται) και προσδιορισμός **MICs**

Προτεινόμενα υλικά για ανακαλλιέργεια

■ Αερόβιες φιάλες

- Σοκολατόχρωμο άγαρ σε 5% CO₂, 35°C για 24-48 ώρες
- Αιματούχο σε αερόβιες συνθήκες στους 35°C
- MacConkey άγαρ σε αερόβιες συνθήκες στους 35°C

■ Αναερόβιες φιάλες

- Αναερόβιο αιματούχο μη εκλεκτικό (χωρίς αντιβιοτικά) με βάση το Brucella agar με αιμίνη και βιταμίνη K1 σε αναερόβιες συνθήκες στους 35°C για 5 ημέρες
- Σοκολατόχρωμο άγαρ (σε 5% CO₂)
- MacConkey άγαρ ως διαφοροποιητικό υλικό των δυνητικώς αναερόβιων (προαιρετικά)

Ταυτοποίηση σταφυλοκόκκων

- Ο σταφυλόκοκκος είναι το συχνότερα αναπτυσσόμενο βακτήριο
- Άμεσα εκτελείται η δοκιμασία της συνδεδεμένης κοαγκουλάσης σε πλάκα και διαχωρίζεται ο *S. aureus* από τους CoNS
- Επειδή θετική ανευρίσκεται και σε άλλα είδη πλην του *S. aureus* (*S. intermedius*, *S. schleferi*, *S. lugdunensis*), συμπληρώνεται με την δοκιμασία ελεύθερης κοαγκουλάσης σε σωληνάριο και την παραγωγή DNAse
- Ο *S. aureus* κατά κανόνα δίδει θετικές και τις τρεις δοκιμασίες

Μοριακές μέθοδοι ταυτοποίησης

- Σύγχρονες μοριακές μέθοδοι (π.χ. FISH με PNA probes) έχουν αναπτυχθεί για την γρήγορη διάκριση των αναπτυσσόμενων μικροβίων από τον ζωμό
 - *S. aureus* από CoNS
 - *Candida albicans* από non-*Candida albicans* ή *C. glabrata*
- Έχουν υψηλή ευαισθησία (99%) και ειδικότητα (100%)
- Δεν εφαρμόζονται ευρέως ακόμη (εμπόδιο το υψηλό κόστος και η δυσκολία εφαρμογής σε εφημερίες)

Ασυμφωνία μεταξύ σήματος, άμεσου παρασκευάσματος και καλλιέργειας σε στερεά θρεπτικά υλικά

Οι περιπτώσεις ταξινομούνται σε 3 ομάδες:

- Θετικό σήμα, θετική Gram χρώση και αρνητική η αρχική καλλιέργεια ρουτίνας
- Θετικό σήμα, αρνητική Gram χρώση και αρνητική ανακαλλιέργεια
- Αρνητικό σήμα, θετική Gram χρώση και θετική ανακαλλιέργεια

Θετικό σήμα, θετική Gram χρώση και αρνητική η αρχική καλλιέργεια ρουτίνας

- Υποψιαζόμαστε **απαιτητικούς μικροοργανισμούς** που δεν αναπτύσσονται στις συνήθεις συνθήκες
 - *Abiotrophia*
 - *Campylobacter* και άλλα καπνόφιλα μικρόβια
 - *Brucella*
 - *Legionella*
 - *Afipia*
 - *Francisella* spp
 - Βραδέως αναπτυσσόμενα αναερόβια
- Ανακαλλιέργεια
 - Ειδικά εμπλουτισμένα θρεπτικά υλικά
 - Αναερόβιες (εάν αρχικά δεν έγιναν) ή μικροαερόφιλες συνθήκες
 - Παράταση επώασης
- Σε υποψία *S. pneumoniae*
 - Ανακαλλιέργεια ζωμού σε νέα φιάλη
 - Αναζήτηση αντιγόνου

Θετικό σήμα, αρνητική Gram χρώση και αρνητική ανακαλλιέργεια

- Μελέτη της καμπύλης ανάπτυξης που δίδουν τα αυτόματα συστήματα για αναγνώριση του **ψευδώς θετικού σήματος**
 - Το σύστημα έχει λειτουργικό πρόβλημα
 - Η φιάλη περιέχει μεγαλύτερο όγκο αίματος από τον συνιστώμενο
 - Το αίμα έχει ηυξημένο αριθμό λευκοκυττάρων
- Εάν η καμπύλη είναι **συμβατή με ανάπτυξη** μικροβίου
 - Προτείνονται άλλες χρώσεις, όπως Gram χρώση στην οποία ο μεταχρωματισμός γίνεται με φαινικούχο φουξίνη, Giemsa ή Sandifors
 - Επανεπωάζεται η φιάλη για να συμπληρωθεί ο χρόνος εάν οι χρώσεις είναι αρνητικές
 - Ανακαλλιέργεια σε επιπλέον υλικά

Αρνητικό σήμα, θετική Gram χρώση και θετική ανακαλλιέργεια

- Η ανάπτυξη των μικροοργανισμών δεν δίδει ή δίδει ασθενώς θετικό σήμα όπως σε:
 - *Neisseria spp*
 - *H. influenzae*
 - *Brucella spp*
 - *Legionella spp*
 - *Francisella spp*
- Με οδηγό την κλινική εικόνα γίνονται:
 - Χρώσεις άμεσων παρασκευασμάτων
 - Τυφλές ανακαλλιέργειες του ζωμού
 - Χρήση ειδικών στερεών υλικών

Αξιολόγηση θετικών αιμοκαλλιεργείων

- Η αξιολόγηση απαιτεί προσοχή, γνώση και κυρίως συνεργασία κλινικών και εργαστηριακών ιατρών
- Δεν υπάρχει ένας αλγόριθμος που να λειτουργεί ως gold standard για διαχωρισμό των πραγματικών παθογόνων από τους επιμολύνοντες μικροοργανισμούς
- Το αποδεκτό ποσοστό επιμολύνσεων κυμαίνεται κάτω από το 3% του συνόλου των καλλιεργείων
- Τα πιο σημαντικά στοιχεία που βοηθούν το Εργαστήριο στην αξιολόγηση είναι:
 - Το είδος του μικροοργανισμού
 - Ο αριθμός των θετικών καλλιεργείων στο σύνολο των ληφθέντων
 - Ο τρόπος λήψης